

ingediend op **1265** (2021-2022) – Nr. 1
27 april 2022 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Philippe Muyters, Maaïke De Rudder,
Steven Coenegrachts, Elisabeth Meuleman en Annick Lambrecht

over de verdere ondersteuning
van de gehandicaptensport

TOELICHTING

In 2018 brachten de Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid en de Onderzoeksgroep Aangepaste Bewegingsactiviteiten & Psychomotorische Revalidatie van de KU Leuven de resultaten van een onderzoek uit, dat ze op verzoek van Sport Vlaanderen hebben uitgevoerd. In dat onderzoek werd gepeild naar de actieve sportdeelname van personen met een handicap in Vlaanderen en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Uit die nulmeting bleek dat in Vlaanderen en Brussel zo'n 23 procent van de inwoners kampen met een langdurige ziekte of een handicap, wat neerkomt op 1,7 miljoen mensen. Daarvan ondervindt 12 procent (bijna 1 miljoen mensen) dagelijks hinder van die ziekte of handicap.

Uit het onderzoek naar de actieve sportdeelname bij personen met een handicap kwam naar voren dat 46 procent minstens elke week aan sport doet; zo'n 12 procent doet af en toe aan sport en de overige 42 procent doet nooit aan sport. De sportsector kampte de voorbije twee jaren echter met de gevolgen van de coronacrisis. Onderzoeken in Frankrijk tonen aan dat maar liefst een vierde van de actieve sporters door de coronacrisis is afgehaakt. Ook uit de sportsector in Vlaanderen komen berichten dat ze sinds de coronapandemie soms tot een vijfde minder leden hebben, ook in de gehandicaptensport (g-sport). Er is dus nog een zekere groeimarge om personen met een handicap aan te zetten tot bewegen of toe te leiden naar een sport. Personen met een handicap blijken vooral hun eigen handicap te ervaren als een drempel om te sporten. Daarnaast geven ze ook aan dat ze afhankelijk zijn van andere personen om te kunnen sporten, zowel voor het vervoer ernaartoe als voor de sportdeelname zelf. In sommige sporten komen er ook extra kosten bij voor het materiaal dat ze nodig hebben om te kunnen deelnemen.

Maar wat wordt nu verstaan onder g-sport? Op de website van Parantee-Psylos staat de volgende definitie: "De term G-sport wordt gebruikt voor het sporten of bewegen door een persoon met een beperking of kwetsbaarheid. Die beperking kan zowel fysiek, psychisch, verstandelijk, auditief als visueel zijn. G-sporters kunnen door verschillende drempels belet worden om op gelijke voet met andere sporters te spelen of in competitie te gaan." G-sport Vlaanderen omschrijft g-sport als volgt: "G-sport is de verzamelnaam voor alle sporten die door mensen met een beperking beoefend worden. Die beperking kan fysiek, psychisch, verstandelijk, auditief of visueel zijn. Als we het over sporten hebben, bedoelen we ook bewegen. Recreatief of competitief. In clubverband of ongebonden."

In beide omschrijvingen zijn heel wat zaken te vinden waarop de indieners van dit voorstel van resolutie verder willen inzetten. Het moet immers de bedoeling zijn om zo veel mogelijk mensen met een handicap aan het sporten en bewegen te krijgen: binnen de reguliere werking van sportclubs als dat kan; in aangepaste vorm als dat moet. Maar ook los van een sportclub moet worden geprobeerd om die mensen aan het bewegen en sporten te krijgen, als ongebonden sporter. In de samenleving is er trouwens ook een tendens merkbaar om meer ongebonden te sporten, zoals wandelen of fietsen, dus ook dat moet kunnen. De populairste g-sporten zijn zwemmen, recreatief fietsen, wandelen, fitness en voetbal.

Op 6 oktober 2021 werd het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector, wat betreft de G-sport unaniem goedgekeurd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 864/1 tot en met 3). Dat ontwerp van decreet regelt de fusie van Parantee-Psylos en G-sport Vlaanderen tot een unisportfederatie G-Sport, met als doel de structuren binnen de g-sportwerking te optimaliseren en verder in te zetten op de toeleiding van personen met een handicap naar sportparticipatie. De fusieoperatie is momenteel volop aan de gang. Ook de Vlaamse Regering en de sector zelf zetten dus verder in op g-sport

en de sportparticipatie van personen met een handicap. Er beweegt dus heel wat momenteel.

De indieners van dit voorstel van resolutie ondersteunen die aanpak en hopen met deze aanbevelingen aanvullingen te formuleren op het beleid om nog meer mensen met een handicap aan het bewegen en het sporten te krijgen. Gezien de relance na de coronacrisis, de fusieoperatie in het g-sportlandschap die volop aan de gang is en de hoorzitting in de commissie Sport van het Vlaams Parlement, lijkt dit het uitgelezen moment om daar verder op in te zetten. Sporten en bewegen verbetert immers de levenskwaliteit, zorgt voor een betere gezondheid en heeft een positieve impact op heel wat factoren in het leven.

In dat kader hield de commissie Sport op woensdag 16 februari 2022 een hoorzitting over g-sport, met vertegenwoordigers van het onderzoeksteam van de KU Leuven, Sport Vlaanderen, G-sport Vlaanderen, Parantee-Psylos, Boas vzw, Ouders voor Inclusie en Special Olympics Belgium (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 968/2). Ook tijdens die hoorzitting kwamen nog heel wat zaken naar voren waar verder op ingezet kan worden. Verder onderzoek naar de sportparticipatie van personen met een handicap bleek een duidelijke vraag, net als het verder delen van kennis en goede praktijkvoorbeelden over sportparticipatie en g-sportwerking. Ook het verder uitzetten van samenwerkingsverbanden met sportclubs en sportfederaties, met betrokken organisaties uit verschillende beleidsdomeinen, met lokale besturen enzovoort was een duidelijke vraag. En hoewel de financiële middelen uiteraard niet eindeloos zijn, werd ook de vraag gesteld om te zorgen voor een zo efficiënt mogelijke verdeling van de financiële middelen, alsook om (voornamelijk bij projectoproepen) de criteria af te stemmen op de specifieke doelgroep binnen de g-sport. Op het vlak van infrastructuur waren de meeste sprekers er geen voorstander van om een apart g-sportcentrum op te bouwen, maar de vraag rees wel om verder in te zetten op de toegankelijkheid van bestaande en toekomstige sportinfrastructuur. De indieners van dit voorstel van resolutie stellen wel vast dat er bijvoorbeeld in Nederland een apart g-sportcentrum bestaat. Daarom vragen ze in dit voorstel van resolutie om in dialoog te gaan met Nederland zodat de eventuele voordelen daarvan kunnen worden bekeken.

Philippe MUYTERS
Maaïke DE RUDDER
Steven COENEGRACHTS
Elisabeth MEULEMAN
Annick LAMBRECHT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° verschillende beleidsdocumenten die de visie van g-sport binnen het sportlandschap uitdragen, onder meer:
 - a) het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen van de stuurgroep Sportend Vlaanderen van 1997;
 - b) 'G-Sport Vlaanderen. Conceptnota 2012-2020' van de Vlaamse Regering;
 - c) de beleidsnota Sport 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 143/1);
 - d) het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 31/1);
 - e) de beleidsnota Sport 2019-2024 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 130/1);
 - f) de beleids- en begrotingstoelichtingen Sport 2021 en 2022 (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 13-I/1 en *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 13-J/1);
 - 2° de resultaten van het rapport 'Onderzoek naar de actieve sportdeelname van personen met een handicap in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Een nulmeting' van onder meer Jeroen Scheerder, Yves Vanlandewijck en Debbie Van Biesen (BMS-studie 47);
 - 3° de unanieme goedkeuring in het Vlaams Parlement op 6 oktober 2021 van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector, wat betreft de G-sport, dat de fusie tussen G-sport Vlaanderen en Parantee-Psylos regelt (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 864/1 tot en met 3);
 - 4° de hoorzitting over g-sport, die op 16 februari 2022 plaatsvond in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 968/2);
- overwegende dat:
 - 1° de fusie tussen G-sport Vlaanderen en Parantee-Psylos tot één unisportfederatie G-Sport een goed moment is om te onderzoeken hoe er nog verder ingezet kan worden op g-sport in Vlaanderen;
 - 2° er voor de g-sport al een mooi aanbod van ondersteuning, subsidies en vormingen bestaat, maar er in de praktijk nog drempels zijn die ervoor zorgen dat personen met een handicap minder aan sport participeren;
 - 3° sporten en bewegen een positieve impact hebben op de gezondheid en het welbevinden;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° op het vlak van kennis, onderzoek, expertisedeling en praktijkgerichtheid:
 - a) te onderzoeken of er op basis van de nulmeting over de actieve sportdeelname van personen met een handicap in Vlaanderen en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest die de KU Leuven in 2017 heeft uitgevoerd, een volgende meting kan gebeuren om meer inzichten te verkrijgen;
 - b) te bekijken of ander onderzoek naar g-sport en de doelgroep van g-sporters zinvol is en dat eventueel verder uit te werken;
 - c) na te gaan of er in het buitenland onderzoek bestaat naar de manier waarop daar wordt omgegaan met inclusief sporten, en eventuele goede praktijkvoorbeelden te delen;
 - d) ondersteuning te bieden zodat goede praktijkvoorbeelden bij sportclubs met een g-sportwerking kunnen worden gedeeld met zo veel mogelijk andere clubs, sportfederaties, en relevante actoren en organisaties;
 - e) verder in te zetten op een inclusieve aanpak en zo nodig te zorgen voor een specifieke opleiding voor trainers en begeleiders van g-sporters, bijvoorbeeld via de Vlaamse Trainersschool of in samenwerking met andere opleidingscentra;

- f) te onderzoeken of het wenselijk is om aan het SportKompas een specifiek deel toe te voegen voor personen met een handicap om hun sportparticipatie te bevorderen en te versterken;
- g) samenwerkingen met lokale besturen uit te breiden zodat ze meer inzicht krijgen in het g-sportbeleid en de mogelijkheden ervan;
- 2° op het vlak van infrastructuur, materiaal en toegankelijkheid:
 - a) te onderzoeken op welke manier g-sporters ondersteund kunnen worden bij het vervoer van en naar de sportclub, als die verplaatsingen een grote drempel voor de sportparticipatie vormen;
 - b) reguliere sportclubs bij te staan in het uitvoeren van redelijke aanpassingen op het vlak van infrastructuur, communicatie en organisatie, zodat inclusief sporten zo optimaal mogelijk kan verlopen;
 - c) in te zetten op de bekendheid van de uitleendienst van g-sportmateriaal en zo nodig samenwerkingsverbanden of groepsaankopen te stimuleren;
 - d) in dialoog te gaan met Nederland om een beter inzicht te krijgen in de mogelijke voordelen van een g-sportcentrum;
- 3° op het vlak van promotie en subsidiëring:
 - a) rolmodellen en inspirerende verhalen verder te promoten, bijvoorbeeld via een mediacampagne, zodat ze een stimulans kunnen zijn voor personen met een handicap om (meer) te bewegen en te sporten;
 - b) bij projectsubsidies rekening te houden met de specifieke context van de doelgroep van g-sporters.

Philippe MUYTERS
Maaïke DE RUDDER
Steven COENEGRACHTS
Elisabeth MEULEMAN
Annick LAMBRECHT